

OLDALVÉDELEM

2010. ősz

A vágányút biztosítása

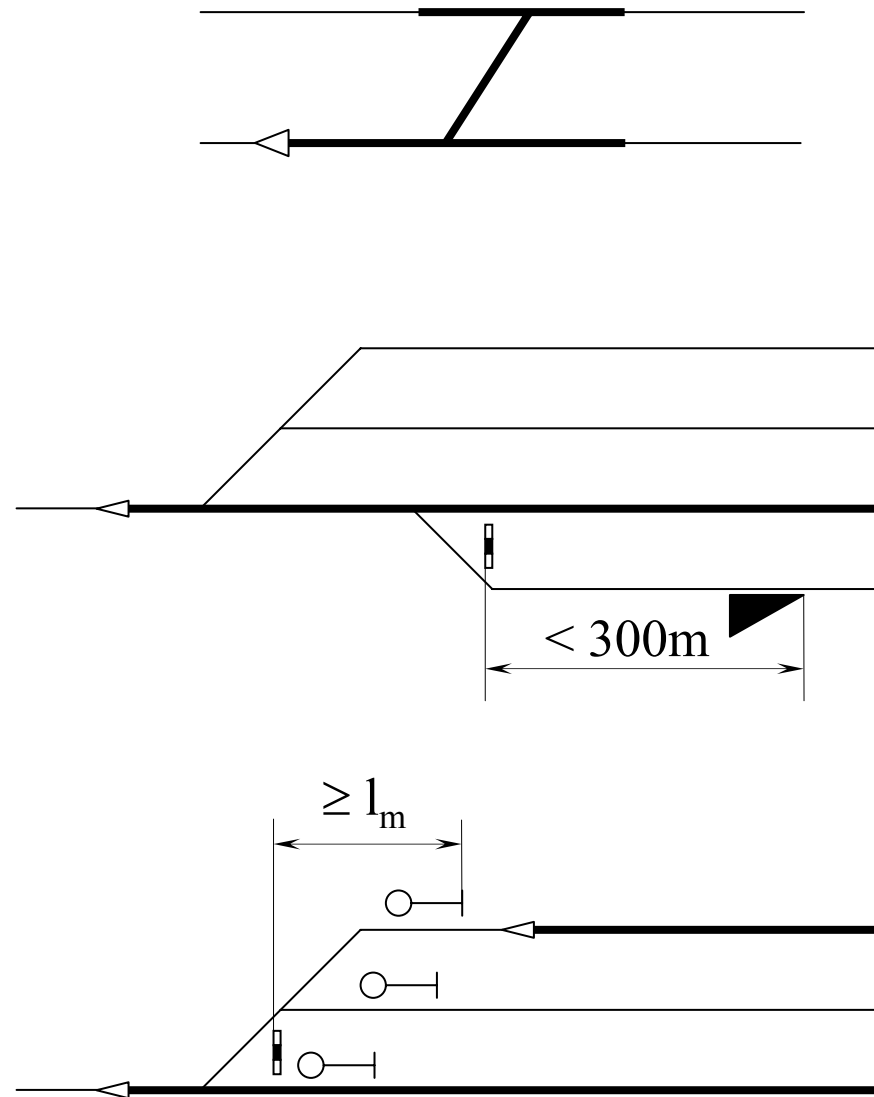
Követelmény	Megvalósítás
Az érintett és a védőváltók helyes állása	Jelzőfüggés
A váltók vonat alatti átállításának megakadályozása	A vágányút lezárása és rögzítése
A veszélyeztető (ellenséges) menetek megakadályozása (kizárása)	Vágányúti (menet) kizárások
A vonat vágányútvára más járművek ne kerüljenek	Oldalvédelmi eszközök!!!!
Foglalt szakaszra járatás megakadályozása	Foglaltságellenőrzés (tolatónál nem feltétlen igény)
Más járművek védelme megcsúszásnál	Megcsúszási vágányút, a céljelző mögötti szakaszok ellenőrzése

Direkt és indirekt oldalvédelem

Oldalvédelmet nyújthat

- terelő állású, lezárt
  - váltó,
  - kisiklasztó sarú,
  - vágányzáró sorompó
(abszolút vagy direkt védelem)

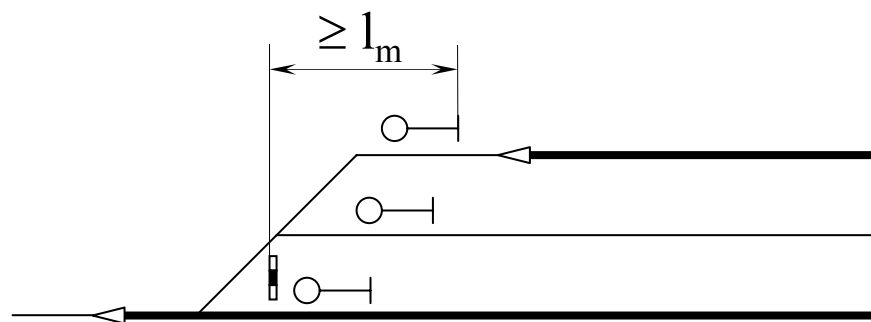
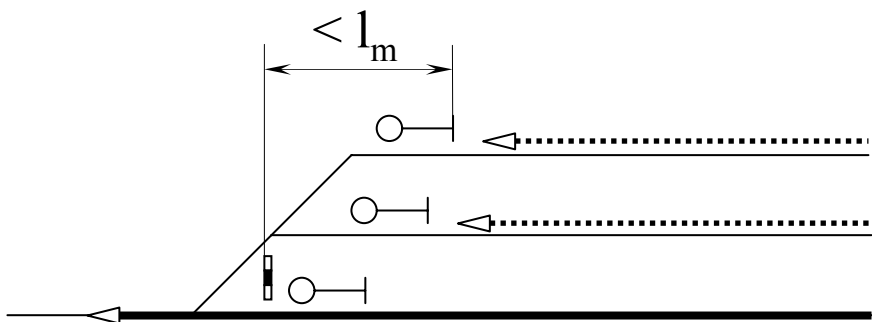
- a védett vágányúthoz
háttal álló, „lezárt”
  - „kék” fényű jelző
  - vörös fényű jelző
(indirekt védelem)

Indirekt oldalvédelem

Oldalvédelmet nyújtó jelző a veszélyeztetett ponttól (határjelzőtől) megcsúszási távolságon

- belül – vágányút célpontjaként nem szerepelhet (oldalvédelmi, ill. megcsúszási célkizárás)
- kívül - vágányút célpontjaként szerepelhet

Veszélyeztetések oldalirányból

- ellenséges vonatmenetek
- ellenséges tolató menetek
- megfutamodó járművek

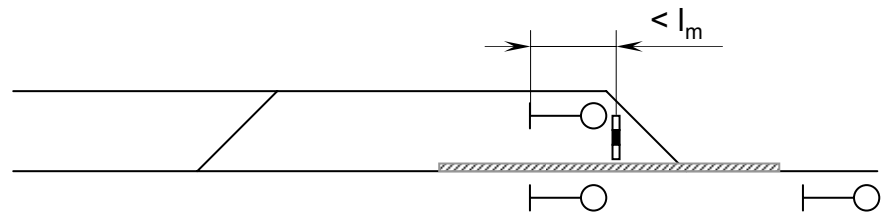
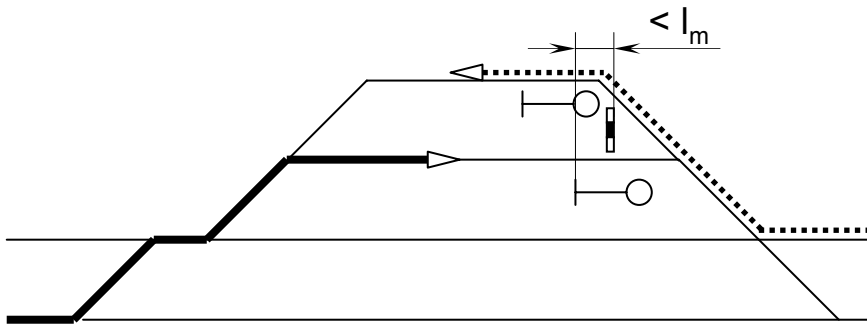
Ellenséges vonatmenetek elleni oldalvédelem

- védőváltók
- menetkizárások
  - a két menet egymástól független legyen, beleértve a megcsúszásban érintett elemeket
- megcsúszási elemek kizárása
  - megcsúszási vágányútnál: **jelzőfüggés**
  - megcsúszási távolságnál: **különleges kizárás** (besonderer Verschluss – BV)

Oldalvédelem ellenséges vonatmenetekkel szemben

- védőváltóval
- vágányútkizárással
  - ha két vágányút nem teljes hosszában független egymástól, azokat kölcsönösen ki kell zárni
  - a teljes hosszba a megcsúszási vágányút is beleszámít
  - a kölcsönös kizárástól el lehet tekinteni, ha az ütközés csak mindkét vonat egyidejű megcsúszása esetén következik be
  - a megcsúszási vágányútban fekvő csúccsal szemben érintett váltókat le kell zárni
  - a gyök felől érintetteknél ettől el lehet tekinteni
  - a megcsúszási vágányút védőváltóit is le kell zárni, kivéve, ha ezek kettős védelmet nyújtó váltók, és lezárásukról egy fontosabb menet kedvéért le kell mondani

Különleges kizárások (BV)

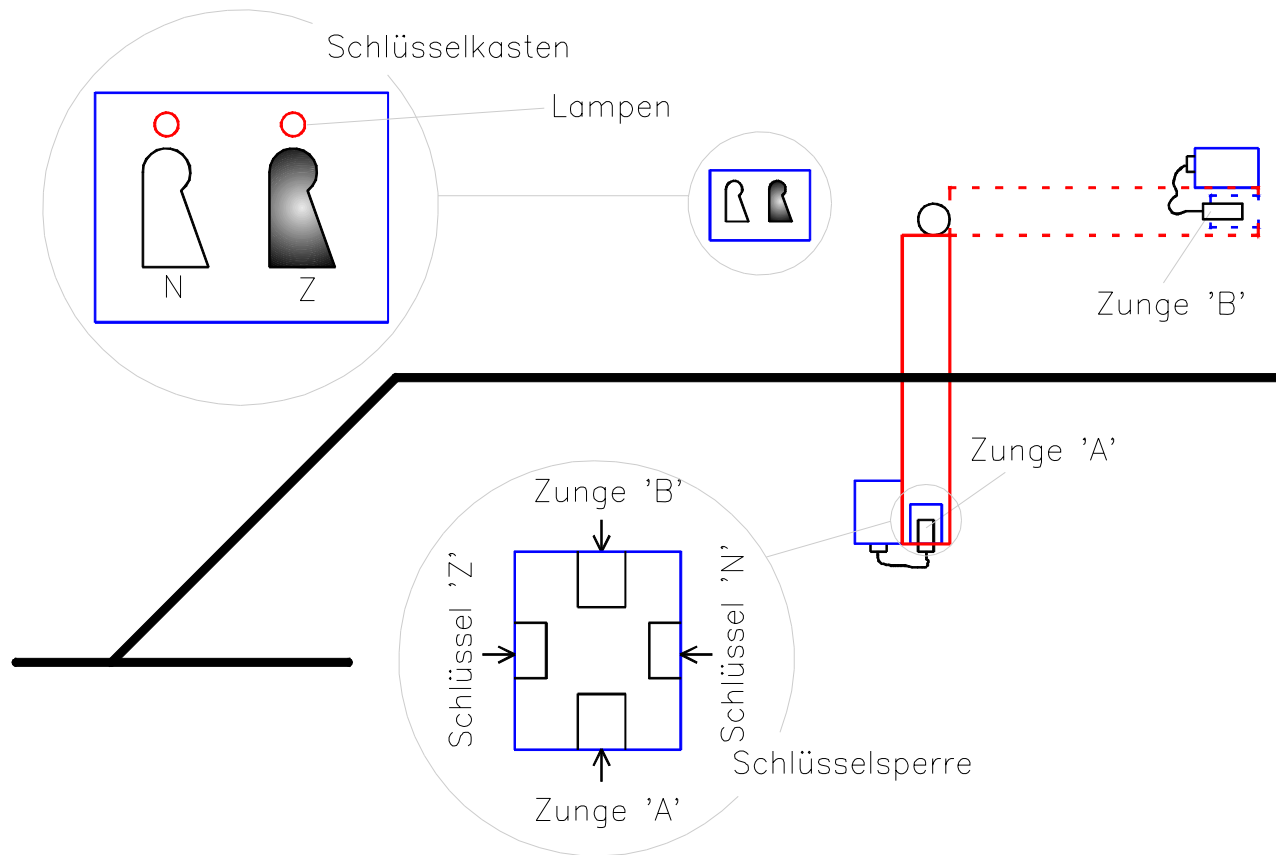
Oldalvédelem ellenséges tolató menetekkel szemben

- Ellenséges tolató menetek
  - Közvetlen - oldalvédelmi eszközökkel
    - védőváltók
    - kisiklasztó saruk
    - „megállj”-ra, ill. „tilos a tolatás”-ra álló jelzők
  - Közvetett - utasításokkal
    - Tolatási tilalom

Oldalvédelem megfutamodó járművekkel szemben

- Megfutamodó járművek
  - Közvetlen - oldalvédelmi eszközökkel
    - védőváltók
    - kisiklasztó saruk - fővágányokon nem alkalmazhatók
    - a védendő vágányra vezető váltó és a sarú között működési sorrendi kötöttség

Vágányzáró sorompó

Oldalvédelmi foglaltságellenőrzés

- Az oldalvédelmet nyújtó és a védett elem közötti szakasznak szabadnak kell lennie (tartós ellenőrzés).
- Maga az oldalvédelmet nyújtó elem (pl. védőváltó) szakasza nem kell, hogy szabad legyen
- Az oldalvédelem megsértése esetén a védett vágányút jelzője azonnal „Megállj!”-ra áll

Oldalvédelem táblázatos függőségi tervű rendszerben

- A vágányútban fekvő lezárt váltókhöz állandó jelleggel (fixen) hozzárendelik az oldalvédelmet nyújtó elemet.
- Az oldalvédelmet nyújtó elemet a védett váltóval együtt, megfelelő állásában le kell zárni.
- Ez a lezárás a védett elem feloldásakor szűnik meg.

Oldalvédelem nyomvonal elvű (Spurplan) rendszerben

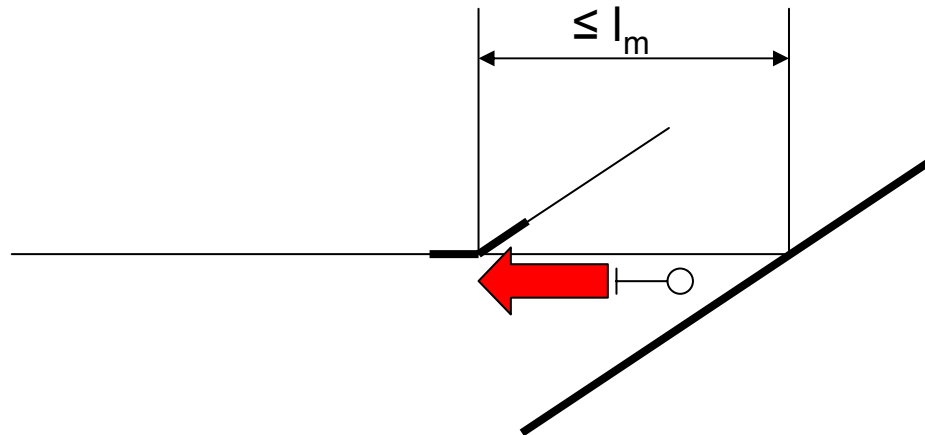
- a vágányútban fekvő váltó a lezárt állásával ellentétes szárán át elindítja a keresést
- a védelemkeresés – csúccsal szemben talált váltóknál kettéágazva – nyomvonalyszerűen terjed a gyökkel álló váltókig és a háttal álló jelzőkig (kettős terelő váltóknál áthelyeződik, háttal álló jelzőknél kitolható)
- a védelemkereséssel gyök felől talált váltók ellenkező állásban, a háttal álló jelzők pedig „Megállj!”, illetve „Tilos a tolatás” állásban lezáródnak
- az oldalvédelem lezáródása a kereső nyomon visszanyugtázást ad a védett váltóhoz
- az oldalvédelem biztosítása a védett váltónál épül be a vágányút ellenőrzésébe
- a védett váltó feloldódásakor a kereső nyomon keresztül a váltó oldalvédelme is feloldódik

Oldalvédelmi specialitások

- Kitolt oldalvédelem
- Oldalvédelem transzportja
- Kettős terelésű váltó
  - áthelyezett oldalvédelem
  - kettős terelésű váltó prioritásai
  - imbolygó oldalvédelem
- Lélektani védelem

Kitolt oldalvédelem

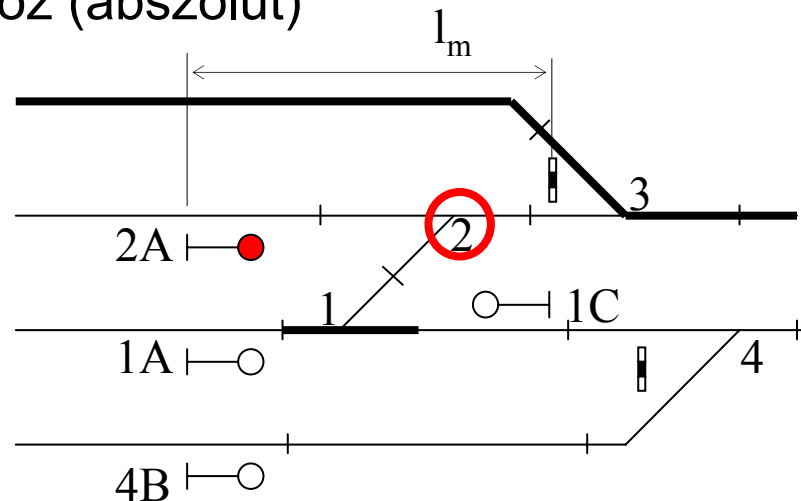
- Az oldalvédelmet lehetőleg a védendő elemhez közeli elemmel kell biztosítani
- Ha a **megcsúszási távolságon belül** további, védelmet nyújtani képes elem van, az oldalvédelem a háttal álló jelzőn túl is kitolódik

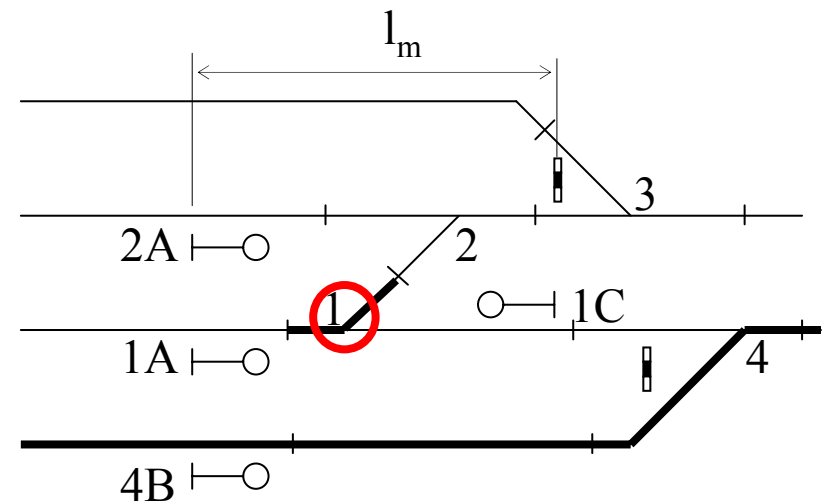
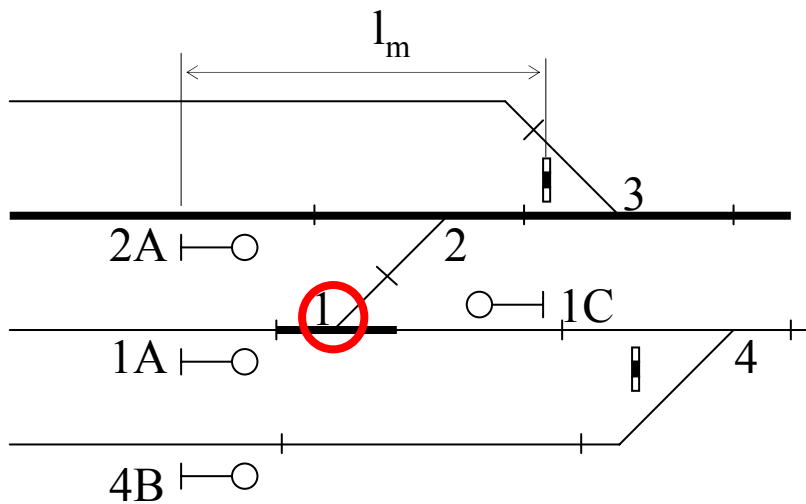
Oldalvédelem transzportja

- A V2 váltó egyik állásában sem tud oldalvédelmet nyújtani a beállított vágányútnak (a V3 váltónak)
- A védelem **továbbadódik** egy-egy távolabbi elemhez
  - a 2A jelzőhöz (optikai) és
  - a V1 váltóhoz (abszolút)

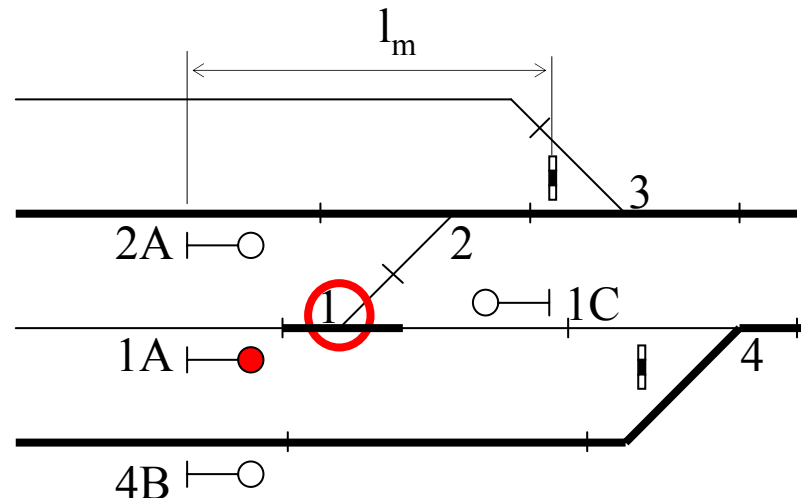
Kettős terelésű váltó

- Mindkét állásban képes oldalvédelmet nyújtani egy-egy vágányútnak

Áthelyezett oldalvédelem

- Ha egy kettős terelésű váltó egyik állásában már abszolút védelmet ad, és egyidejűleg a másik terelő állására is szükség lenne, az utóbbi helyett az oldalvédelmet a következő elem nyújtja
- A V1 váltó a két beállított vágányút közül egyidejűleg csak az egyiknek nyújthat védelmet
- A másik vágányút számára **áthelyeződik** az oldalvédelem az 1A jelzőhöz

Kettős terelésű váltó prioritásai

- mindig csak az egyik (a fontosabb) vágányutat védi (táblázatos vágányúti logikánál)
- mindig az elsőként beállított vágányutat védi (a két vágányút egyenértékű)
  - statikus (a védett vágányút feloldódása után nem nyújt védelmet a másik vágányútnak)
  - **imbolygó oldalvédelem** (dinamikus)
    - ha a kettős terelésű váltó abszolút oldalvédelme előbb feloldódik, mint az áthelyezett oldalvédelem, a váltó önműködően átáll és lezáródik a másik oldalra, az áthelyezett védelem pedig feloldódik

Lélektani védelem

- Eigen-Zwieschutzweiche
  - nem abszolút védelem, csak a hosszabb útra terel

